

Veoautojuhi ametikoolituse õppekava õppeained ja mahud.

Õppekava kood: VJ/KK

Õppekava nimetus: Veoautojuhi 35- tunnine ametikoolitus

Maht tundides: 35 tundi, teooria 21, praktika 14

Õppekava koostamise alus: Autoveoseadus §36 lõige 7; Autojuhi ameti- ja täienduskoolituse kord, koolituse õppekavad, nõuded autojuhi koolituse korraldamise õppekavale ja õppekava koostamisele, nõuded autojuhi teadmistele ja oskustele ning pädevustunnistuse vorm¹ § 11; Täiskasvanute koolituse seadus § 9 lõige 1

Sihtrühm: kutselised autojuhid

Eeltingimused: Ametikoolitusele võetakse vastu isik, kelle vanus vastab asjaomase mootorsõiduki kategooria juhtimisõiguse saamise vanuse alammääradele ja kes omab B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust. Isik kes soovib pädevust uues juhtimisõiguse kategoorias ja on eelnevalt läbitud bussijuhi ametikoolitus.

Õpperühma suurus: kuni 25 õpilast

Õppekeel: eesti keel, vene keel

Veoautojuhi ametikoolituse õppekava koosneb järgmistest õppeainetest ja mahtudest:

Õppeaine nimetus	Õppetunde	sealhulgas	
		teoreetilisi õppetunde	praktilisi õppetunde
1. Autovedude korraldus (logistika). Kindlustused	2	2	-
2. Autojuhi õigused, kohustused, vastutus	2	2	-
3. Sõiduki tundmine ja käsitlemine	2	2	-
4. Autojuhi töökeskkond. Töö- ja puhkeaeg. Suhtlemispsühholoogia	8	5	3
4.1. Veoste laadimise ja kinnitamise käsitlemine	4	1	3
4.2. Rasked tee ja ilmastikuolud, kettide kasutamine	4	1	3
4.3. Metsamaterjali vedu	1	1	-
4.4. Säästlik, ohutu ja vastutustundlik juhtimine	3	1	2
5. Liiklusohutus ja säästlik sõiduviis. Sõidupraktika (õpe)	9	6	3
Õpetaja nimi ja õppeaine nr. Kulno Klein 1,2,3,4,5 Jaan Ollino 1,2,3,4,5 Riho Roosvee 1,2,3,4,5 Anatoli Ivanov 1,2,3,4,5			
Kokku	35	21	14

(1) Autovedude korraldamisega seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) autovedude olemust, partnerite ja kontaktisikute erinevad nõudmisi ja ootusi, autovedude tähtsust vedude üldises mahus, autoveo liikide iseärasusi riigisisel, rahvusvahelisel, oma kulul korraldataval veol ja veol tasu eest ning autovedudel kasutatavaid ettevõtlusvorme ja nende erisusi;
- 2) autoveo tegevusalale juurdepääsu ning tegevusalal tegutsemise nõudeid, välislepinguid ning neist tulenevaid piiranguid, vedaja vastutust autoveo korraldamisel ja veolubade süsteemi;
- 3) logistika ja transpordiökonomika aluseid, komponente ning põhimõtteid;
- 4) autovedudel kasutatavaid kindlustusi;
- 5) autovedudel valitsevaid ohte ning ohu ennetamise põhimõtteid;
- 6) järelevalvepõhimõtteid, järelevalveametite õigusi ja tehnoloogiate läbiviimise nõudeid;
- 7) autojuhi koolituse, lähetamise ning sõidu- ja puhkeaja planeerimise ja arvestamise valdkonnaga seonduvaid nõudeid;

8) transpordi infrastruktuuri kasutamise, maksustamise ning teekonna planeerimise põhialuseid ning piiranguid.

Lisaks lõikes 1 sätestatule peab veosevedu teostav autojuht autovedude korraldamisega seonduvalt teadma:

- 1) veoseveo korraldust reguleerivaid õigusakte, erinevaid veoliike ja veoseveol nõutavaid dokumente, nende tähendust ja täitmist autojuhile vajalikus ulatuses;
- 2) erinevusi Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vedudel, tollipiiride ületamisel;
- 3) pakendite liigitust, kasutatavaid materjale, märgistamist, mõõtmeid ja kasutamise korda;
- 4) konteinerite, kaubaaluste ja paakide kasutamise reegleid tükikaupade, puistekaupade, gaasiliste ainete ja vedelike veol;
- 5) veoste laadimise, kinnitamise ja katmise põhimõtteid ja nõudeid erinevatel vedudel, sobiva sõiduki valiku põhimõtteid ja nõudeid lähtuvalt veose liigist ja kujust ning erinevat liiki ja kujuga veoste kinnitamise ja toestamise võtteid;
- 6) enamkasutatavate kinnitus- ja katmisvahendite liigitust ja kasutamise nõudeid;
- 7) kiirestiriknevate toidukaupade veoga seonduvaid erinõudeid;
- 8) suuremõõtmelise ja raskekaalulise autoveo erinõudeid, nõudeid sõidukile ja selle tähistamisele, veoteele ning dokumentidele;
- 9) ohtliku veose mõistet ja ohtliku veose veo erikorra üldpõhimõtteid.

(1.1.) Autovedude korraldamisega seonduvalt peab autojuht oskama:

- 1) oma käitumisega tõsta ettevõtte mainet, mõista autojuhi ameti olemust, eesmärki, tegevus- või ametiala tavasid ja praktikat ning arvestada oma ametitegevuses partnerite ja klientidega suhtlemisel nende huvide ja õigustega;
- 2) kasutada autojuhi töös vajalikul tasemel mehaanilise ja digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikut, salvestada sõidumeerikus nõutavaid andmeid, teha digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikust väljatrükke ja sisestada sellesse vajalikke andmeid ning kanda sõidumeeriku salvestuslehele või väljatrükile käsitsi kandeid;
- 3) kasutada teekonna planeerimiseks ja valimiseks kaarte ning tehnilisi vahendeid, lugeda kaartidel ja tehnilistes vahendites kasutatavaid tähiseid ja tingmärke;
- 4) arvestada infrastruktuuri kasutamisele ning maksustamisele kehtestatud piiranguid ning leida ja tasuda ette nähtud tasusid.

Lisaks lõikes 1.1. sätestatule peab veosevedu teostav autojuht autovedude korraldamisega seonduvalt oskama:

- 1) paigutada veose laadimisel veos ohutult, ühtlaselt ja tasakaalustatult, et vältida lubatud mõõtmete ja masside ületamist, auto ebastabiilset koormist ning veose ohtlikku paigutust;
- 2) valida ja kasutada sobilikke kinnitus- ja katmisvahendeid peamiste veosegruppide nõuetekohaseks kinnitamiseks ja katmiseks;
- 3) arvutada veose kinnitusvahendite nõutavat tugevust ja kinnitusvahendite arvu sõltuvalt saadetise massist ja mõõtmetest;
- 4) täita veoseveol erivedude nõuetest ning välislepingust tulenevaid nõutavaid dokumente elektrooniliselt ja paberil autojuhile vajalikus ulatuses.

(2) Autojuhi õiguste, kohustuste ning vastutusega seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) töölepingu ja muu võlaõigusliku lepingu alusel töötamise nõudeid, poolte õigusi ja kohustusi, erinevat tüüpi lepingute sõlmimist, muutmist, lõpetamist, tööaja ja -tasu arvutamise erisusi, kinnipeetavaid makse ning võimalikke hüvesid;
- 2) autojuhi tsiviil- ning karistusõigusliku vastutusega seonduvaid nõudeid autojuhile vajalikus mahus ning autojuhi rikkumiste mõju vedaja tegevusele.

Lisaks lõikes 2 sätestatule peab veosevedu teostav autojuht teadma autojuhi õigusi, kohustusi ja vastutust veoste laadimisel, kinnitamisel ja katmisel.

(3) Sõidukiga seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) sõiduki põhiagregaatide ja süsteemide tööpõhimõtteid, kasutamise piiranguid, sagedamini esinevaid rikkeid ning nende kõrvaldamise viise;
- 2) sõiduki põhiagregaatidele, süsteemidele, varustusele ning sõidumeerikule ja kiiruspiirikule kehtestatud tehnonõudeid;
- 3) sõiduki mõõtmetest tulenevaid ohte, eelkõige seoses vähekaitstud liiklejatega.

Lisaks lõikes 3 sätestatule peab veosevedu teostav autojuht sõidukiga seonduvalt teadma:

- 1) veoseveoks ettenähtud sõiduki lubatud mõõtmeid ja masse ning nende mõõtmise või määramise põhimõtteid;
- 2) vedukit ja haagist ühendavate juhtmete ja nende pistikute ehitust ning ühendamise nõudeid.

(3.1.) Sõidukiga seondult peab autojuht oskama:

- 1) kasutada sõiduki põhiagregaate ja süsteeme nõuetekohaselt, optimaalselt ja rikkeid ennetavalt ning oskama arvestada nende kasutamise piiranguid;
- 2) diagnoosida auto põhiagregaatides ja süsteemides esinevaid rikkeid, leida rikete põhjused ning võimalusel neid kõrvaldada;
- 3) valida ja monteerida nõuetekohaseid rehve sõltuvalt teekonnast, auto massist, kiirusest ja otstarbest;
- 4) hinnata sõiduki tehnonõuetele vastavust enne teeliiklusesse asumist.

Lisaks lõikes 3.1. sätestatule peab veosevedu teostav autojuht sõidukiga seondult oskama:

- 1) ühendada vedukit täishaagise, kesktelgahaagise ja poolhaagisega;
- 2) kasutada talvistes teeloludes täiendavaid ohutusvahendeid ja lumekette.

(4) Autojuhi ametiga seondult peab autojuht teadma:

- 1) tööohutuse ja töökaitsega seotud poolte õigusi, kohustusi ja vastutusi;
- 2) tööõnnetuse põhjuseid teel, laadimisel ja sõiduki hooldamisel, riskitegureid, tööõnnetusega seotud lisaohte, tööõnnetuse ennetamise põhimõtteid ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel;
- 3) autojuhi terviseriski põhjuseid, sealhulgas stress, müra, vibratsioon, saastatud õhk, pikka aega istumine, töö- ja puhkeaja nõuete eiramine, tavatud tööajad, muutuvad ilmastikutingimused;
- 4) juhi töökoha ergonoomiat ja valedest töövõtetest tulenevaid ohte;
- 5) suhtlemispsühholoogia ja suhtlemise põhialuseid ning klienditeeninduse põhimõtteid ja häid tavasid, tüüpilisemaid probleemseid olukordi tellijate, järelevalve ja teiste kontaktisikutega, probleemsete olukordade lahendamise viise ja meetodeid.

(4.1.) Autojuhi ametiga seondult peab autojuht oskama:

- 1) ennetada ja ära hoida autovedudel valitsevaid ohte, sealhulgas kuritegevust ning ebaseaduslike sissereändajate vedu;
- 2) koostada tööõiguse valdkonnaga ja oma ametialaga seonduvad avaldusi ja dokumente;
- 3) käituda õigesti tööõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaohu, kutsuda abi;
- 4) rakendada juhi töökoha ergonoomia põhimõtteid ning õigeid töövõtteid;
- 5) lahendada tüüpilisemaid probleemseid olukordi tellijate, saajate, järelevalve ja teiste autojuhiga peamiselt kokku puutuvate isikutega.

(5) Liikluses osalemisega seondult peab autojuht teadma:

- 1) sujuva, ohutu, riske vältiva ning keskkonda säästva sõiduviisi põhimõtteid;
- 2) erinevates tee- ja ilmastikuoludes sõitmise põhimõtteid, ohutust mõjutavaid tegureid ning ohu ennetamise põhimõtteid;
- 3) autojuhi tööks vajalikke põhiteadmisi liikluspõhholoogias ning autojuhi tööd mõjutavaid tegureid, sealhulgas isiksuse eripärad, väsimus, stress, alkohol, narkootikumid, erinevad haigused;
- 4) ametialal esinevaid peamisi liiklusõnnetuse põhjuseid, õnnetusega seotud lisaohte ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel.

(5.1.) Liikluses osalemisega seondult peab autojuht oskama:

- 1) juhtida autot ohutult, sujuvalt ja ökonoomselt ning rakendada õigeid juhtimisvõtteid;
- 2) valitseda sõidukit ohutult erinevates tee- ja ilmastikuoludes;
- 3) käituda õigesti liiklusõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaohu, kutsuda abi, vormistada vajalikke dokumente;
- 4) arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina ning mõista erineva käitumisega kaasnevaid tagajärgi;
- 5) võtta arvesse sõiduki mõõtmest tulenevaid ohtusid, eelkõige seoses vähekaitstud liiklejatega.

(6)Praktiliste tööde lühikirjeldus

(1) Praktiliste õppuste käigus täidetakse liiklusõnnetuse puhul vajalik blankett «Teade liiklusõnnetusest». Blanketi täitmise variandid:

- 1) süüdi on üks liiklejaist;
- 2) süüdi on mõlemad liiklejad;
- 3) süüdi on välismaalasest osapool;
- 4) süüdlane põgenes õnnetuskohalt.
- 5) Erinõuded «roheline kaardi» korral.

(1.1.)Praktiliste õppuste käigus töö- ja puhkeajaseadusest lähtuvalt:

- 1)täidetakse sõidumeeriku lehed vastavalt õppeülesandele ning analüüsitakse juhi tööpäeva;
- 2)täidetakse analoogmeriku ketas vastavalt tööülesandele
- 3)analüüsitakse digimeeriku välatrüki ja analoogmeriku lehel sisaldavaid andmeid
- 4)alustatakse ja lõpetatakse tööpäev kasutades nii analoog kui digimeerikut

(2) Praktiliste õppuste käigus õpetatakse tööõiguse valdkonnas vaja minevate avalduste praktilist koostamist:

- 1) töölepingu tüüptingimused ja koostamine;
- 2) CV koostamine;
- 3) avaldus töövaidluse lahendamiseks pädevale organile.

(3) Praktilistel õppustel koostatav veondusettevõtte omahinna arvestus. Omahinna kulude ja tulude elementide analüüs ja omahinna alandamise võimaluste selgitamine.

(4) Dokumentide koostamisel esinevate puuduste väljaselgitamine ja analüüs.

1) Praktilised õppused kontaktide loomise oskuse ja veenmisoskuse ning kehtestamisoskuse omandamiseks rollimängude abil. Tüüpiliste probleemsete olukordade läbimängimine, lahenduste leidmine ja nende analüüs.

2) Praktiline õppus koorma kinnitusest

3) Kettide paigaldamine sõidukile

(5) Praktiliste õppuste käigus liiklusohutuses ja säästlikus sõiduviisis

- 1) toimub EcoDriving tutvustus;
- 2) sõiduõpe toimub C-kategooria õppesõidukiga.

(7) Õppemeetodid ja õppekorralduse lühikirjeldus

Koolituse korraldamisel kasutatakse: koolitavat aktiveerivat loenguvormi, visualiseerimist, rühmatööd ja sõidumeerikute õppes digitaal ja analoog sõidumeerikuid. Õppesõiduks kasutatakse C-kategooria sõidukit.

(8) Nõuded koolituse lõpetamiseks

Ametikoolitus lõpeb teoreetiliste teadmiste ja praktilise töö eksamiga. Teoreetiliste teadmiste eksam on sooritatud, kui eksamineeritav vastab 50 küsimusest õigesti vähemalt 35 küsimust. Praktilise töö eksamil rakendatakse hindamissüsteemi põhimõttel – „sooritas”, „ei sooritanud”.

Lõpetamisel väljastatakse koolitatavale tunnistus kursuse läbimise kohta.

(9) Tunniplaan

Koolitaja jätab endale õiguse teha tunniplaanis ja praktilistes töödes nii ajalisi kui ka tundide muudatusi lähtudes õppekavas kirjeldatud tundidele.

Järva Autokool OÜ

õppegrupi nr.

Paide, Lai tn.6

Ametikoolituse õppetöö päevik

Õppekava: VJ/KK

Nr	Nimi	Kuupäev	Kuupäev	Kuupäev	Kuupäev	Kuupäev
		Autojuhi õigused, kohustused, vastutus 2h 15:00 - 16:30	Töökeskkond, töö ja puhkeaeg, suhtlemispsühholoogia 8h 8:15 - 9:45 9:50 - 11:20	Sõiduki tundmine ja käsitlemine 2h 08:15 - 9:45	Rasked tee ja ilmastikuolud, kettide kasutamine 4h 08:15 - 9:45 9:50 - 11:20 Säästlik, ohutu ja vastutustundlik juhtimine 3h 11:40 - 13:10	Liiklusohutus ja säästlik sõiduviis 6h 8:15 - 9:45 9:50 - 11:20
		Autovedude korraldus (logistika) 2h 16:40 - 18:10	11:40 - 13:10 13:20 - 14:50	Metsamaterjali vedu 1h 9:50 - 11:20		11:40 - 13:10
			Sõidupraktika 1h 15:00 - 15:45	Veoste laadimise ja kinnitamise käsitlemine 4h 12:00 - 13:30 13:40 - 15:10 Sõiduprakt. 1h 15:20 - 16:05	13:20 - 15:05 Sõidupraktika 1h 15:15 - 16:00	Teadmiste kontroll

1	Õpilase nimi					
	isikukood	Allkiri	Allkiri	Allkiri	Allkiri	Allkiri
	Õppejõud	nimi	nimi	nimi	nimi	nimi
		isikukood	isikukood	isikukood	isikukood	isikukood
	Allkiri					